Ujvidék. 1916. VII. évfolyam 267 szám Csütörtök, November 3.

Ujvidéki Hirlap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Egész évre . . . . . 18 korona
Negyedévre . . . . . 4 K 50 f.
Egy hónapra . . . . 1 K 80 f.
Egyes szám ára mindenütt 6 fillér.

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. KÖNIGSTÄDTLER OTTÓ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-tér 7.
Megjelenik hétfő kivételével mindennap.
Telefonszám 180.

Fehér szőnyegen,

amit a hegyek közt barangoló tél terít a dermedő világra, piros rózsák nőnek magyar honvédek véréből. A szüz fehér hótakarón mint drága tubint csillog a sok piros virág, mindegyikért egy magyar szív nyilt ki, hogy megszentelte ujra Erdély és a Kárpátok földjét. Nagy és nehéz küzdelemben vannak harcos testvéreink a határokon, nagy és nehéz gondok és aggodások között élünk itthon a nyugtalan, szomoru tüzhelyeken. Örömünk — ha néha ennek az érzésiből is ad ajándékot számunkra jó Istenünk — sohasem teljes. Mindig beleszö aranyhimes szálaiba vékony fekete csikokat az aggodás, mi van messzeségbe szakadt testvéreinkkel, hol vannak, élnek-e még, tudnak-e még hazagondolni a zord hegyek közül az apró kis fehérfalu házacskákra, amelyek ablakaiban sós könnyek sürü harmatja hervasztotta el a rozmaringot.

Nincs pihenésünk éjszakánkint, amióta ujra őszi szél süvölt a házak felett és a tél jégujja kopogtatja ablakunk. Az árva gyerek apja nevét gügyögi lázas álmában és kinyitva apró szemeit, keresi az erős, meleg férfikart, amely régen, mint védőkoszoru ölelte körül fehér nyakát hideg téli éjszakákon. Apuka hazajön, biztatja a sápadt anya nyugtalan gyermekét. „Majd holnap, holnap, kis gyermekem" és Isten tudja meddig kell még a holnapi reménykedéssel elsimogatni a mai gondjainak mély ráncait a bus homlokokról.

Hidegen világít ki kandallónkból a tüz, lelkünk dermed fényénél s fázva fut gondolatuk a galíciai hómezőkhöz, az erdélyi égig nyuló hegyekhez és mindenhová, ahol magyar szívek vére termékenyiti önvédelmünk diadalának földjét. A most elfutott nyáron által is, mikor még mint meleg arany omlott ránk a tiszta nap fénye, nem akartuk hinni, hogy ujra eljön a fehér rém, a téli háboru szenvedése. Áltatgattuk magunkat balga reményekkel, csodák eljövetelével, béke álomképeivel.

A hideg kiméletlenül felébreszt álmunkból és fáradtan kell elzárnunk a remények álomvilágának nehéz érckapuját. A valóság a fájdalmas igaz élet szenvedéseinek és keserü csalódásainak szomoru muzsikáját zengi a hideg téli szél.

Höfer mai jelentése.

Budapest, november 2.

(Hivatalos.) KELETI HARCTÉR. Károly főherceg lovassági tábornok hadsereg-arcvonala: A Vőrőstorony szorostól délkeletre levő területen tovább is előrehaladtunk. A Brassótól délre és délkeletre ellenséges területen harcoló osztrák-magyar és német csapatok román támadásokat visszavertek. Délbukovinában és a Kapul területen sikeres előtéri vállalkozások.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadsereg-arcvonala: A Terstyánszky vezérezredes hadseregében küzdő német csapatok, Witoniecnél Salotwintől délre kiverték az ellenséget egy erősen elsáncolt állásaiból. 22 orosz tisztet, 1508 főnyi legénységet, 10 géppuskát és 3 aknavetőt szállitottunk be.

OLASZ HARCTÉR: A görzi grófságban az olaszok uj offenzivát inditottak. A második és harmadik olasz hadsereg, a melyeket a legutóbbi nagy harcok óta friss csapatokkal egészitettek ki, Görztől lefelé támadnak. Az első általános támadást hála csapataink hősiességének, visszavertük. Miután az ellenséges tüz a délelőtt folyamán rendkivüli hevességre fokozódott, az ellenséges gyalogság déltájban rohamra indult. A Wippacn völgyében a Vertojbicától keletre emelkedő magaslatokat mindenáron el akarta foglalni. Itt szük területen harcba vetett hét dandárt teljesen visszavertünk. A Karszt-fensikon északi részen röviddel délelőtti tizenegy óra után olasz gyalogság tömegtámadásba kezdett, amely eleinte szétlőtt legelső állásainkon tul tért nyert. Csapataink átkaroló ellentámadásai az olaszokat ismét visszavetették. Lokvica azonban az ellenség kezén maradt. Ebben a támadásban 8 olasz hadosztály vett részt. A fensik déli részén a bősz támadásokkal szemben összes állásainkat megtartottuk. A tegnapi csatanap sikerében kiváló része van a 27-ik számu karintiai Landwehr gyalogezrednek és a bevált 32-ik számu nyugatgaliciai Landwehr gyalogezrednek. Ezek az ezredek állóhelyben verték vissza az ellenséges támadásokat és a legnagyobb tulerővel szemben is kitartottak. A 10., 41. és 11. gyalogezred is rászolgált minden dicséretre. Több mint 1000 embert elfogtak és 7 gépfegyvert zsákmányoltunk.

DÉLKELETI HARCTÉR: Változatlan.

Höfer altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Bolgár hivatalos jelentés

Szófia, nov. 2.
(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

(November 2-áról.) Macedóniai fronton: Gyenge ellenséges csapatrészeket, amelyek a Malik tótól északra előhaladtak, csapataink keleti irányban elüztek. Az október 31-iki harc folyamán az ellenség a Struma-völgyben sulyos veszteséget szenvedett. Egy szakaszon 500 eltemetetlen holttestet, sok uj sirt, tetemes számu fegyvert és lőszert találtunk.

Román fronton: A helyzet változatlan. Négy ellenséges hajó 20 percen át bombáztu Gonstanzat. Parti ütegeink a hajókat távozásra kényszeritették. A bombázásnak sem áldozata, sem kára nem volt. A Dunánál Ruscsuknál és Sistoffnál kölcsönös tüzérségi tüz.

Óriási munició pazarlás a sommei csatában

Genf, nov. 2.
(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Párizsból jelentik: A Somme-i csatában október 15-éig négyszer annyi munició fogyott el, mint a háboru kitörése óta egész Franciaországban.

Uj antant tartalék hadsereg.

Zürich, nov. 2.
(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A párizsi lapok azt a tervet vetik fel, hogy az antant szervezzen egy uj tartalék hadsereget, amelyet a fronton olyan helyekre küldenének, ahol a stratégiai fontossága megkivánja.

Halottak napja a hősök temetőjében

Szomoru, őszi estén, amikor hideg eső verdeste az ablakomat, olvastam Molnár Ferenc csodálatos könyvét, amelyben a limanovai magyar huszárokról, a magyar bakáról és népfelkelőről ir örökéletü sorokat. Ebben a könyvben olvastam azt a megkapóan csodás apróságot, amikor a magyar katonák hideg téli éjszakán átlépték a magyar határt, hogy verjék a muszkát. A határgerincen egy Mária-szobor áll, az első sorok a szobor elé a hóba égő gyertyácskákat dugnak. Minden katona betüzi a szüz hóba az égő gyertyát. A szobor köré már nem fér a sok égő gyertya, hát tovább tüzdelik vele a havat, amerre elvonulnak. Hosszu uton láthatók az égő gyertyák, mintha csak az elesett hősök pislákoló lelke fénylene a menyországban.

Talán egy éve, hogy részem volt abban a lelki gyönyörüségben, amelyet ez a megkapóan poétikus, igazi Molnár-rajz bennem keltett. S azóta bennem él ez a kép. Talán éppen most élt bennem legelevenebben Halottak napján, amikor a temetők sirjain nem gyuladtak ki az elhunytak mécsesei. Az idén sötétek maradtak a temetők, nem égtek mécsek a fakeresztek mellett: a legtöbb sir olyan sötét maradt, mint a jeltelen, régen elfelejtett, besüppedt hantok, mint a távoli katonasirok.

De a lelkünkben emelt maradandóbb emlék körül kigyuladtak az apró gyertyák. De sok lángocska pislákolt, de sok hősünk lelke lobbant. A Doberdón, a Karszt-poklában, Galicia halálmezőin, Orosz-Lengyelország kietlen sikságain, a Kárpátok szikláiban, Przemysl környékén, Szerbia vérláztatta földjén, Erdély szent földjén, Albánia kopár hegyein, Kisázsia sivatagjain mindenütt pihennek a mi örökre elnémult hőseink. Mindenünnen felénk pislog az érettünk vértanuságot szenvedettek lelke. Apró lélek-lángok lobogtak körüskörül a nagyvilágban s a mi lelkünk magába szivja a gyenge szomoru fényt. De mi nem csüggedünk a sok kioltott élet láttára. A sok apró lángocska hatalmas energiává duzzadt bennünk, megerősiti a lelkünket és érleli bennünk a reményt, hogy már nem sokáig fognak szaporodni a lélek-lángocskák, hogy lesz még Feltámadás, amikor a létéért küzdő nemzet feltámad nemes munkára, hogy elfoglalja azt a helyét a világegyetemben, amely őt megilleti.

*

Ujvidék is méltóan, kegyeletesen adózott a temetőinkben nyugvó hőseink emlékének. *Kubert* ezredes, az ujvidéki V. terepszakasz érdemes

parancsnoka kezdésére a katholikus és református temetőkben meghatóan lélekemelő gyászünnepély volt.

Forster Géza vöröskeresztes főmegbizott-helyettes, az ujvidéki vöröskereszt-egylet fáradhatlanul lelkes és kitünő elnökének agilitása virágerdővé varázsolta a hősök temetőjét. Minden sirt jóttevő, gondos, bársonyos női kezek virágokkal ékesitettek fel és azok a könnyező ezrek, akik a fakeresztek közt kegyelettel járták a temetőt, hálásan gondoltak azokra, akik virágokkal boritották a hősök sirjait. A feldiszités munkáját „a vöröskeresztnek irántuk tanusitott jóindulatának viszonzásául" dr. *Decsy* Dezsőné urasszony kezdeményezésére és vezetésével a következő orsovai menekültek teljesitették:

Milasovits Mici, Maschler Stefi, Stolz Cili, Schmidt Anna, Petreszku Péterné, Jankuleszku Anna, Brutelő Zsuzsi, Mózer Nándorné, Ballabán Viktória, Matalio Miklós, Micsa Karolin, Babucz Viktória, Vinkovits Józsefné, Vinkovits Katalin, Antosek Paula, Maschler Józsefné, Antos Viktória, Petrovits Lajosné, Milasevits József, Horváth Pál, Gyorgyevics Emilia, Andrasits Katalin, Korenyák Jolán, Sikerle Vilma, Heinritz Mici, Muntyán Sándorné, Georg Flóra, Pervu Katica, Ittinyász Ilona, Gábor Ilona, Csattlós Teréz, Sebesán Emilia, Gere Lajosné, Antus Péterné, Andervolt Márton, Szelinka Dóra.

Pontban fél 4 órakor kezdődött a gyászünnepély, amelynél *Kubert* ezredes vezetése mellett a helybeli helyőrség egész tisztikara, *Profuma* Béla polgármester vezetésével az egész városi tanács, dr. *Brezsovszky* Nándor ezredorvos, egészségügyi főnök vezetésével a helybeli kórházak orvosai és tisztjei, *Forster* Géza vöröskeresztes főmegbizott-helyettes, *Fáth* Ferenc apátplébános, dr. *Menevisian* örmény pap, *Niedermayer* Gyula, *Megyessy* Ferenc igazgatók, dr. *Szlezák* Lajosné és leánya, *Forster* Gézáné, *Payerle* Nándorné, *Ernst* Márkusné, dr. *Schick* ezredorvosné, *Szabó* Imre kir. törv. biró és sok ezer főnyi közönség jelent meg.

Plank Ferenc róm. kath. tábori lelkész meghatóan szép, magasszárnyalásu gyászbeszéde könnyekre fakasztotta az áhitatos, hálás hallgatóságot. Majd Plank Ferenc misét mondott, amelynek elmondása után az egész közönség a református temetőbe ment, ahol *Krafta* Nándor református tábori lelkész mondott szivhez szóló, tartalmas, mély érzéseket kiváltott szép beszédet.

Megható volt az a jelenet, amikor két repülőgép egész alacsonyra lereszkedve több koszorut ledobott a hősök temetőjében pihenő pilóták sirjaira, amelyek égnek álló repülőlapáttal vannak megjelölve.

A közönség a sötétség beálltáig maradt a temetőben.

A következő két nyilatkozat közlésére kéretünk fel:

Petrovaradini vár. V. terepszakasz parancsnokság Ujvidék.

Köszönetnyilvánitás.

Az V. terepszakaszparancsnokság, mint állomásparancsnokság és a hősök sirjainak kezelője Ujvidék város tek. tanácsának, a helybeli Vörös Kereszt Egylet elnökének, a leányiskolák tantestületeinek és növendékeinek, továbbá mindazoknak az itt fel nem soroltaknak, akik a hősök sirjainak kegyeletes és izlésesen szép feldiszitésében közreműködtek, legmélyebb köszönetét fejezi ki.

KUBERT ezredes.

Köszönetnyilvánitás.

Forster Géza, a városi vöröskereszt választmány elnöke, aki a hősök sirjainak virágokkal v ló diszitési munkálatait a rossz időjárás dacára — kiváló szakavatottsággal intézte, lapunk utján hálás köszönetét fejezi ki mindazoknak, akik őt ezen megbizatásában támogatták. A sirdisziésnél különösen közreműködtek *Dr. Decsy Dezsőné* vezetése mellett 25 orsovai menekült nő, *Kubert* ezredes és *Dr. Ungár* főhadnagy megfelelő segédszemélyzet, a petrovaradini vagyonközönség pedig nagyobb mennyiségü fenyőgalyat és erdei zöldet a fonyó munkálatok rendelkezésére továbbá a városi kertészet is rendelkezésére állott. miáltal 1400 hősi sir feldiszitése a városi lakósság anyagi megterhelése nélkül foganatosittatott.

A német jelentés.

Berlin, november 2.

A nagyfőhadiszállás jelenti:

NYUGATI HARCTÉR: Rupprecht bajor trónörökös hadcsoportja: A Somme északi vidékén a tüzérségi tevékenység részben jelentékenyen kiujult, Courcelettetől északra egy angol előretörést könnyen visszavertünk. A franciák támadásai a Les-Boeufs—Rancourt-i szakaszon kisebb előnyökhöz jutottak. Az ellenséget Norvaltól északkeletre és a St.-Pierre—Vaast-i erdő északnyugati szélén általában véresen visszavertük őket. Csapataink a franciák szivós ellenállása dacára Sailly északi részén előrenyomultak.

A német trónörökös hadcsoportja: A Maastól keletre a tüzérharc több izben nagy hevességre fokozódott. A franciák eddig főleg Vaux-erőd ellen intéztek nehéz ágyukból romboló tüzet, amely erődöt, ahol előzőleg fontos részeket felrobbantottunk, csapataink parancsra és anélkül, hogy azt az ellenség zavarta volna, az éj folyamán kiüritették.

KELETI HARCTÉR: Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: Linsingen tábornok hadcsoportja: **A westfáliai és keletfries csapatok Ditfurth vezérőrnagy vezérőrnagy vezetése alatt rohammal elfoglalták a Witoniecnél és attól délre a Stochod balpartjára előretolt orosz állásokat. Az ellenség nagy, véres veszteségei mellett foglyokban 22 tisztet és 1500 főnyi legénységet veszitett, továbbá 10 géppuskát és 3 aknavetőt hagyott kezünkön.** A mi veszteségeink csekélyek. Tovább delre Alexandrowkánál egy sikerült felderitő előretörésünkről 60 foglyot hoztunk magunkkal.

Károly főherceg lovassági tábornok harcvonala: A Kárpátokban sikeres vállalkozások Dornawatrától északra az orosz előállások ellen. Az erdélyi keleti arcvonalon a helyzet változatlan. A románok támadásai az Osancon és a predeáli szoroson át előrenyomult szövetséges csapatok nagy veszteségek mellett meghiusultak. 8 tisztet és 200 főnyi legénységet elfogtunk. A Vöröstorony-szorostól délkeletre a ránk nézve kedvező lefolyásu ütközetek tovább tartanak.

BALKÁN HARCTÉR: Mackensen vezértábornagy hadcsoportja: Constanzát a tenger felől sikertelenül lőtték.

Maczedoniai arcvonal: A Cserna-könyökben és a Nidze Planinától északra szerb előretöréseket visszavertünk. A Struma arcvonalon élénk előtéri csatározások.

Ludendorff, első főszállásmester.

Stein német hadügyminiszter bemutatkozása.

Berlin, nov. 2.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A birodalmi gyülés mai ülésén Stein uj hadügyminiszter rövid beszédben bemutatkozott. Közvetlenül a Somme-harcokból jött oda és kijelentette, hogy a szakadatlan harcokban, amelyekben részt vett, sokat tanult, amelyet uj állásában értékesithet. Beszédét nagy tetszéssel fogadták.

Lord Rosbery a béke ellen.

London, nov. 2.

(Magyar Távirati Iroda.)

Lord Rosbdry beszédet mondott, melyben kijelentette, hogy az elsietett békéről való fecsegést meg kell róni. Ha volna angol miniszter olyan rövidlátó és gyáva, békét kötne, ugy nem akadna tengerentuli angol, aki csatlakozna igy kormányzott országhoz. Beszédét igy végezte: Mi a kis nemzetekért és a semlegesekért harcolunk, akik elsősorban szenvednének a kiméletlen porosz támadds folytán, ha a poroszok bennünket legyőznének.

Rámán hivatalos jelentés

Sajtóhadiszállás, nov. 2.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

(November 1-éről.) Tölgyestől Tablabusiig nincs ujság. A Prahova völgyben visszautasitottunk ellenséges támadásokat. Ungi Marenél a balszárnyon előnyomultunk. 36 foglyot ejtettünk. Az Olttól keletre a küzdelem hevesen folyik. A Jiu völgyben folytatjuk az ellenség üldözését. 6 tisztet és 600 foglyot ejtettünk. Nagymennyiségü hadiszert zsákmányoltunk. A déli fronton a helyzet változatlan.

A város és a Cukorközpont.

Az *Ujvidéki Hirlap* hirt adott arról a csunya, protekciós Wirtschaftról, amelyben a Hitelbank aranycirádás márványfalai közt székelő Cukorközpont egyes városokat részesit. Nem irigyeljük se Pécstől, se Nagyváradtól, se Szegedtől, hogy a nagyhatalmasságu Cukorközpont különös kegyeivel tünteti ki és leszállva a cukortrónusról, cukrot *kinál* ezeknek a városoknak, de igenis óvást emelünk az ellen, hogy a Cukorközpont ugyanakkor elutasitja Ujvidék jogos igényeit.

Az *Ujvidéki Hirlap* cikke városszerte nagy feltünést keltett és *Profuma* Béla polgármester cikkünk hatása alatt azonnal, táviratilag fordult a Cukorközponthoz és Ujvidék közszükséglete érdekében erélyesen felemelte tiltakozó szavát.

Remélhetőleg foganatja is lesz a távirati felszólalásnak, mert ha nem volna, van ezer módja a városnak a kis cukrosokkal megértetni, hogy a Cukorközpont abszolutizmusát nem vagyunk hajlandók eltürni.

Ha a város, miként a protekciósok, cukorhoz jut, Profuma Béla polgármester *a cukorjegyrendszert lépteti életbe*, amiáltal megakadályozza, hogy helyi Krözusok és cukorüzérek cukorhegyeket halmozzanak fel, mig ezren és ezren, a mindenható Cukorközpont jóvoltából naphosszat verekednek a boltok előtt — egy nyolcadkiló cukorért.

Orosz hivatalos jelentés.

Sajtóhadiszállás, nov. 2.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

(Október 31-éről.) Luck irányában Pustomikin környékén és Svinuchytól délre csapatrészeink elfoglaltak ellenséges árkokat és ott megvetették lábukat. Ellenséges ellentámadásokat visszavetettünk. Brzenanytól délre ellenséges ellentámadásokat heves tüzérségi tüz után visszavertünk. Délután 4 órakor az ellenség uj támadásokat kisérelt meg, de megérkezett tartalékjaink ujólag visszaverték, miközben foglyokat ejtettünk. Az Erdős Kárpátokban tüzérségi harc és felderitő vállalkozások.

A román fronton ellenséges ellentámadásokat Busteni környékén és a Prahova völgy környékén visszautasitottunk.

Kimpolung környékén és az Olt folyó bal partján tartanak a kemény harcok.

A Zsil völgyben a románok folytatják az ellenség visszaszoritását. Ujabb 300 fogoly és 4 géppuska maradt a kezünkön.

A Dobrudzsában a helyzet változatlan.

Elsüllyesztett hajók a Földközi tengeren.

London, nov. 2.

(Magyar Távirati Iroda.)

Athénből sürgönyzik: Egy tengeralattjáró ugyanazon a helyen, ahol a napokban az Angeliki hajót megtorpedózták, a Kiki Isais nevü gőzöst sülyesztette el.

Zeidl Vencel ujvidéki szállitói.

Nem Markovitsot — Dimát itélték el.

A *Zeidl* Vencel budapesti törvényhatósági tag és hentesárugyáros árdrágitó skandalumával kapcsolatosan, — amint már jelentettük, — árdrágitás miatt kihágási eljárás indult meg *Markovis* Sz. Dusán ujvidéki rőföskereskedő ellen, aki jóval a *maximális áron felül* kinalt Zeidlnak élő sertéseket megvételre.

Jelentettük, hogy *Wachtl* János rendőrfogalmazó vezette a vizsgálatot, kihallgatta a távirati ajánlat aláiróját: Markovits Sz. Dusánt, aki vallomásában azt mondotta, hogy a táviratot utazója: *Dima* László az ő tudta nélkül küldötte el, ő soha sertéskereskedéssel nem foglalkozott és a táviratról csak az *Ujvidéki Hirlapból* értesült, ahol az a budapesti VIII. ker. kapitányság feljelentésével kapcsolatosao elsőizben megjelent.

Wachtl János erre Dima Lászlót hallgatta ki, aki szóról-szóra megismételte az Ujvidéki Hirlapban megjelent és kérdésünkre elmondott tényállást, mely szerint ő *Markovits Sz. Dusán tudta nélkül, bár annak nevében ajánlotta a mkximális áron felül a sertéseket Zeidl Vencelnek* és hogy Markovitsnak az egész sertesűzlethez semmi köze sincs.

Wachtl János rendőrfogalmazó ma délután már meg is hozta az itéletet, mely egész terjedelmében igy szól:

1183. sz.
kih. 1916.

Markovics Sz. Dusán és társa ujvidéki lakósok ellen folyamatba tett kihágási ügyben alólirott rendőrkapitány, mai napon meghozta a következő

itéletet:

Dima László 30 éves kereskedelmi utazó ujvidéki lakóst a 2249/1916. M.E.R. 3. §-ába ütköző kihágásban vétkesnek mondom ki s ezért a hivatkozott rendelet 10. §-a alapján a jelen határozat jogerőre emelkedésétől számitott *30 napi elzárásra és 15 nap alatt végrehajtás terhével fizetendő az 1901 évi XX. t.-c. 23. §-ában meghatározott célokra forditandó 600 korona pénzbüntetéssel büntetem, mely pénzbüntetést behajthatlansága esetén további 30 napi saját költségén kitöltendő elzárásra változtatom át.*

Markovics Sz. Dusán ujvidéki lakóst a kihágás vádja s következményeinek terhe alól felmentem, ellene a további eljárást beszüntetem.

Indokok;

Dima László a tárgyalás folyamán beismerte, hogy nagyobb mennyiségü sertést kinált eladásra maximális áron felül Markovics Sz. Dusán nevében, de ennek tudta és beleegyezése nélkül, miért is öt vétkesnek kimondani és az itélet rendelkező részében meghatározott büntetéssel sujtani kellett.

Markovics Sz. Dusánt tagadása és az azt megerősitő Dima László vallomása alapján kellett felmenteni s ellene a további eljárást beszüntetni.

Ezen itélet Dima László, Markovics Sz. Dusán ujvidéki lakósoknak dr. Rózsa Miksa ügyészségi megbizottnak és a budapesti 8. kerület kapitányságnak hivatkozással 9655/1916. számu megkeresésére kézbesittetni rendeltetik azzal, hogy az ellen a kézbesitéstől számitott 15 napon belül ezen rendőrkapitányságnál beadandó a városi tanácshoz intézett felebbezésnek van helye.

Ujvidék szab. kir. város rendőrfőkapitányi hivatala. 1916. évi október hó 30.

PAYERLE,
rendőrfőkapitány.

Szóval nem Markovitsot, hanem Dimát itélték el. . . .

Az itéletet ma fogják *Dima* Lászlónak kikézbesiteni, aki ellen még iparengedély nélküli kereskedés miatt külön eljárás is indul, mely azonban a törvényszék hatáskkrébe tartozik.

Hadbavonulnak az öreg fiuk.

Az öregek egy része már átlépte a kaszárnya kapuját, a másik része ma áll be a glédába. Őszi dér festi szürkére a ma bevonuló ujoncok haját, homlokukon már barázdákat szántott a kor, a kedvük már nem duhaj, a hangulatuk sem csattan ki a nóta szavában. Komoly munkásai voltak a békének, komoly katonái lesznek a küzdelmeknek. Ők már nem vihetik magnkkal a fiatalság tavaszi ábrándjait és forró vérét, megismerték már az életet álmok nélkül, szürkén, ahogy az érte való tülekedésben mutatkozik.

A nehéz kötelesség utjára kerülő öregek rászolgálnak a bucsuzásra, mielőtt az otthagyott tüzhely melegétől a kaszárnya rideg, barátságtalan falai közé vonulnáaak. A testvér után a testvér, a fiu után az apa megy a fegyverek alá és a legkeményebb férfisziv is megreszket, ahogy a család szomoru sóhajtása suhan utánuk, amikor az öreg fiuk átlépik a kaszárnya kapuját.

Öreg testvérek jönnek az eddig már hadbavonultakhoz, öreg testvérek jönnek az ősz nyugalmával, a mindent feláldozás érzésével, ők is bajtársaik lesznek a már küzdőknek. Fogadjátok szeretettel, megértéssel, hisz öreg fiuk lépik át a kaszárnya kapuját:

Ma vonultak be az ismertebb nevü *alkalmasok* közül: Dr. Gál Ödön ügyvéd, Dr. Fischer Henrik ügyvéd, Latincsics Gergely papucsos mester, Szabó Károly kereskedő, Horváth Gyula hentes, Klein Lipót kereskedő, Petyánszki Mánojlo kőmüves-mester, Strangarov János vendéglős, Vranya János kereskedő, Czinna András bérkocsis, Mükenheim Antal vendéglős, Sztakics Sztoján ny. tanitó, Gutwein János kőmüves, Ivanics Dusán szabó, Dorjáth János borbély-mester és mások.

HIREK.

Grzywinski várparancsnok Vörös Keresztes kitüntetése. Budapesti tudósitónk táviratozza: *Ferencz Szalvátor* főherceg, a monarkia Vörös Keresztes egyesületeinek fővédnökhelyettese, a hadiegészségügy terén szerzett kiváló érdemei elismeréseül *Grzywinski* Szaniszló altábornagyot, Petrovaradin közbecsülésben álló és népszerü *várpaeancsnokát* a Vörös Keresztes tiszti kereszttel tüntette ki. A magas kitüntetés a hivatalos lap egyik legközelebbi számában fog megjelenni. Grzywinski altábornagy ujabb háborus kitüntetése bizonyára városszerte lelkes örömet fog kelteni, mert a kitünő várparancsnok személye a legszélesebb körben általános szeretetnek és becsülésnek örvend és közönségünk mindig hálásan értékelte azokat a megbecsülhetetlen szolgálatokat, amelyeket Grzywinski altábornagy a hadiegészségügy terén a sebesült és beteg katonák érdekében végzett.

Hohenlohe nem lesz közös pénzügyminiszter. Bécsből telefonálja tudósitónk: Az a hir, hogy Hohenlohe Schllingfürst Konrád herceget a király közös pénzügyminiszterré nevezte ki, nem felel meg a valóságnak. A tárgyalások meg folynak. Hohenlohe állitólag a király második főudvarmestere lesz.

Hadnagyi kinevezés. A király *Berceller* Lipót ujvidéki mérnököt, volt hadnagyot, beosztva a 30. pótzászlóaljnál, a 6. honvéd gy. e. állományában népfelkelő hadnaggyá nevezte ki.

Német kitüntetések. A király megengedte, hogy Beiter Ádám, Wollmann János és Walter János szakaszvezetők, Fuchs Péter és Maglovszki János tizedesek, Haug Keresztély és Szőke J. 6. e. népf. gyalogosok a porosz harcos érdemérmet elfogadhassák és viselhessék.

Repülők kitüntetése. A nálunk is előnyösen ismert hős pilóta: *Losonczi* Béla százados, számfelett a 34. t. t. e.-ben, az ellenséggel szemben repülői minőségben teljesitett vitéz magatartásáért ujból a Signum laudist kapta. Ez a negyedik háborus kitüntetése. A bronz Signum laudis, a katonai érdemkereszt 3. o., a 3. o. vaskoronarend után most az ezüst Signum laudist kapta. — Ugyanezen cimen kapta most a katonai érdemkereszt 3. osztályát *Kenese* Waldemár 12. huszárezredbeli százados, az ujvidéki repülőszázad volt kitünő parancsnoka.

Vezéreink német kitüntetései. Budapesti tudósitónk táviratozza: Vilmos német császár Böhm-Ermolli vezérezredesnek a Pour le merite rendjelet, Terstyánszky vezérezredesnek a Vörös Sasrendet a nagy kardokkal, dr. Bardolf vezérőrnagynak a meglevő Vörös Sasrend II. osztályához a kardokat, Bernd vezérőrnagynak a Vörös Sasrend II. osztályát a kardokkal adományozta.

Meghalt karrikaturarajzoló. Budapesti tudósitónk telefonálja: Homicsko Athanaz az ismert karikaturista 52 éves korában meghalt.

Vaskeresztes kitüntetések. A hivatalos lap közli, hogy a király megengedte, hogy okrogi *Zhuber* Sándor vezérőrnagy, volt petrovaradini mérnökkari igazgató, *Weber* Sándor alezredes, kitünő földink és *Patreka* Guido ny. alezredes, utóbbi kettő a 6. cs. kir. gy. e. zászlóaljparancsnokai, a német császár által adományozott *vaskereszt 2. osztályát* elfogadták és viselhessék.

Faith István halála. Amint már jelentettük, *Faith* István magánzó, törvényhatósági bizottsági tag, városunk közbecsülésben álló régi polgára október 31-én este 8 órakor szivszélhüdésben hirtelen meghalt. Halála hirére, mely városszerte általános részvétet keltett, ugy a városházára, mint a beltéri katholikus templomra kitüzték a gyászlobogót. Temetése ma délután 4 órakor megy végbe a Bercsényi Miklós utca 21 számu gyászházból.

A lelőtt Caproni gép. A szerdai Höfer jelentés hirt ad arról, hogy *Schünzel* Viktor repülőkapitány egy Caproni tipusu óriási olasz harci repülőgépet lőtt le. *Schünzel* százados neve nemcsak aviatikus körökben igen jó hangzásu, de *Ujvidéken* is igen jól ismert. *A jeles pilótatiszt sikerrel szerepelt az ujvidéki repülő napon* és bravuros repüléseivel kiváltotta a közönség csodálatát.

Meghosszabbitják a gazdasági felmentéseket. Budapesti tudósitónk táviratozza: A honvédelmi miniszter, egyetértve a hadügy- és földivelésügyi miniszterekkel legközelebb rendeletet fog kiadni, mely szerint a polgármesterek és főszolgabirák által gazdasági érdekből meghatározott időre felmentettek, — akiknek a honvédelmi miniszter november 30-áig hosszabbitotta meg a felmentésüket, — valamint azoknak, akiknek a honvédelmi miniszter mezőgazdasági érdekből időközben felmentést engedélyezett, de felmentésük 1917 március 31-ike előtt lejár, felmentésük a rendeletben foglalt korlátozások mellett 1917 március 31-ig meg fog hosszabbitatni.

A legujabb hirek. Az *Ujvidéki Hirlap* napilappá történt átalakulása óta áldozatot nem kimélve, a vidéken páratlanul álló azt az ujitást honositotta meg, hogy a napközben előforduló világeseményeket és háborus hireket kiadóhivatalának kirakatában a közönség gyors hirszolgáltatása érdekében a táviratok és telefonjelentések beérkeztét követő néhány perc mulva kifüggesztik és ezáltal lehetővé teszi a közönségünknek, hogy a világeseményekről a budapesti közönséggel egyidőben, alig néhány perccel utóbb, Ujvidéken is tudomást szerezzen. Ezt a nagy anyagi áldozatot az *Ujvidéki Hirlap* annak az ugyancsak a vidéken *páratlanul álló meleg szeretet és pártfogás* viszonzásául hozza meg, amellyel a mi közönségünk az *Ujvidéki Hirlapot* felkarolta és szeretetébe fogadta. Az *Ujvidéki Hirlap* a délutáni jelentéseit eddig délután 5—6 óra közt függesztette ki. November 1-e óta e téren is örvendetes és tökéletes haladásról számolhatunk

be. November 1-e óta az első délutáni hirek már *fél 3 órakor* lesznek kifüggesztve és kivonatosan felölelik a Budapesten 2 óráig megjelenő lapok legfontosabb hiranyagát. Itt ismételjük meg, hogy *vidéki* előfizetőinknek és olvasóinknak telefonkérdezésre készséggel leadjuk a hozzánk befutott jelentéseket és táviratokat. Telefonszámunk 180. Hisszük, hogy ezzel ujabb tanujelét adtuk közönségünk iránti hálás megbecsülésünknek.

A papirhulladékok forgalombahozatala. A miniszteriumnak 2823/1916 számu rendelete értelmében Payerle Nándor rendőrfőkapitány közhirré teszi, hogy a papirhulladék forgalomba hozatala korlátoztott, tehát mindazok kik akár uj, akár ócska papiranyagu hulladékot vásárolni szándékoznak a közelebbi feltételek megtudása végett a városházán 4. számu irodában jelentkezzenek.

Elveszett nyakék. Mindszentek napján d. e. 10 órakor a futaki uti villamoson ezüst medailon elveszett, rajta a következő felirás volt: Raum ist in der kleinsten Hütte. A kedves emlék megtalálója jutalmat kap. Átadandó az Ujvidéki Hirlapnál.

Elveszett pénztárca. Dr. Stefanovits Zsárkóné elvesztette a pénzestárcáját. A becsületes megtaláló arra kéretik, hogy a tárcát illő jutalom ellenében a rendőrségen adja le.

Gyüjtéseink. *Szalay* József és neje mindszenti sirkoszoru-megváltás cimén 30 koronát, az ujvidéki csomagcenzura-bizottság 40 koronát küldött el hozzánk elesett hőseink özvegyei és árvái javára. Az előbbit El. VII. 0023., az utóbbit El. VII. 0021. sz. alatt a hadsegélyző-bizottság pénztáránál befizettük.

Események a tengeren.

Budapest, nov. 2.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

(Hivatalos.) November 1-én este több tengerészeti repülőrajunk igen sikeresen megtámadta Cervignanot, San Giorgio di Novarat, Pierist, Gradot és a Monfalcone melletti Adria-müveket. Az emlitett helyek katonai műtárgyain és katonai telepein, valamint a Grado melletti repülőcsarnokon számos telitalálatot értünk el.

Hajóhadparancsnokság.

Amerika és Németország póstaforgalma.

London, nov. 2.

A Reuter ügynökségnek jelentik Washingtonból: Bornstorff német nagykövet azt a javaslatot terjesztette elő, hogy az Egyesült Államok és Németország közt levő postai forgalmat kereskedelmi tengeralattjárók továbbitsák. A postaügyi miniszterium egyik hivatalnoka kijelentette, hogy a postai hatóság hajlandó a javaslatot elfogadni, bár végleges döntés még nem történt.

A Jeges-tengeren elsüllyesztett hajók személyzetének megmentése.

Berlin, nov. 2.

A berlini lapok tudósitásokát közölnek ama tengeralattjárók személyzetének elbeszélése alapján, akik nemrég tértek vissza a Jeges-tengeren keresztülvitt vállalkozásaikból. Eme elbeszélések szerint végtelenül nehéz volt az elsüllyesztett hajók személyzetét kimenteni, de még nehezebb volt őket partra hozni. Gyakran megtörtént, hogy napokig a hajón voltak, amig valahol letehették.

SZINHÁZ.

Önagysága ruhája. A Vigszinház sok sikert aratott darabjának volt ma telt ház mellett a bemutatója. Az elismerés virágkoszoruja *Révész* Ilonkát illeti, akinek ma volt legjobb alkalma sokoldalu tehetségének az érvényesitésére. Az előadás lelke ő volt és nehéz szerepének a betöltése az ő végtelen ambiciójának, igaz müvészetének a gyümölcse. Az uráért önfeláldozó selyemszövő asszony, az idegen férfiba szerelmes orosz feleség, a szenvedő virágkészitő leány, a megkinzott próba-baba mind oly változatos és oly tökéletes alakitása volt, hogy a sok taps és elismerés méltó jutalma volt az ő sok elismerést és dicséretet érdemlő müvészetének. Mellette *Remete* Géza kiváló ügyességgel és zajos sikerrel játszotta el szintén sokoldalu szerepét, sok jelenésében kitünő alakitást nyujtott, de játékán meglátszott, hogy a szereptudással kissé hadilábon áll és öltözékének egyik másik részében nem igen ragaszkodott szerepének lényegéhez. *Komlós* Vilmos és *Hidvégi* Ernő nagyszerűek és kiválóak voltak.

Szultán. Dicséret illeti meg Nádassy szinigazgatót, hogy a régi, szépzenéjü és örökbecsü operetteket sem hanyagolja el és néha azoknak is helyt ad a müsorában. Szombaton Verő György bájos zenéjü operette, a *Szultán* kerül felujitásra. A társulat már jóideje készül erre a reprizre és Remete Géza, aki a darabot rendezi, nagyon ambicionálja, hogy a Szultán kiváló előadásban kerüljön szinre. Jegyeket a Szultán előadásához már most lehet váltani.

Faith Sándor és Gizella, mint gyermekek, ugy a maguk, mint az egész rokonság nevében mély megilletődéssel adják tudtul a fájdalmas és lesujtó hirt, hogy felejthetlen édes atyjuk, ugyis mint testvér, sogor és nagybácsi

Faith István ur

magánzó, október 31-én este 8 órakor rövid szenvedés után, életének 61. évében elhunyt.

Drága halottunk földi maradványait november 3-án pénteken d. u. 5 órakor a gyászházból, (Bercsényi Miklós u. 21.) a róm. kath. egyház szertartásai szerint beszentelik és a helybeli temető családi sirboltjában örök pihenőre helyezik.

A szentmise, szombaton, november 4-én d. e. 9 órakor fog a plébániai kath. templomban megtartani.

Ujvidék, 1916. nov. 1.

Béke hamvaira!

Koszoruk mellőzését kérjük.

A gyászoló család.

Magyar Nemzeti Szinház

1916. november 2-án, csütörtön

Este 8 órakor

Önagysága ruhája

Énekes játék 8 képben.

I. kép: Otthon. II. kép: A Selyem. III. kép: A csipke. IV. kép: A prém. V. kép: A virág. VI. kép: A ruha. VII. kép: A próbababa. VII. kép: Otthon.

SZEMÉLYEK:

John	Remete Géza
Anne	Révész Ilonka
Leonie	Kényes Margit
Miguel	Ádám Pál
Mateo apó	Kürthy Károly
Rodriguez	Hidvégi Ernő
Mynheer Cornelis	Komlós Vilmos
Antje	Révész Ilonka
Moeder Katji	Nádasyné Jolán
Liza	K. Pintér Irma
Harrison	Rónai Imre
Miss Appleby	Veszpréminé
Miss Magdeline	Rattkay Vica
Psyche	Kényes Margit
Messalina	Gyarmathy R.
Rosamunde	Sófalvi Ella
Inas	Ferenczi László
Miss Callison	Zöldi Vilma
Egy szabóné	Hajsinekné

APRÓ HIRDETÉSEK.

Közlési díjak: 10 szóig 60 fill. Minden további 10 szó 60 fillér. Vastagabb betüből szedett szó 12 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Apró hirdetésekre és jeligés levelekre vonatkozólag felvilágositással szolgál a kiadóhivatal. Telefon 180.

Kereskedő segédet keresek bármely szakmából, papir- és irószerkereskedésem részére, állandó álásra. Belépés azonnal vagy később. Ivkovics György, papir- és irószerkereskedése Ujvidék.

Uj nőI kabát eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Rákocy ut 102. számu ház azonnal kiadó. Bővebbet Vásár-utca 7. szám Holicska Ákosnénál.

Modern, gáz, villany és vizvezetékkel biró II. emeleti lakás azonnal vagy 1917. február hó 1-re kiadó. Wagner Testvérek Ujvidék, Ferenc-József tér 3.

Egy intelligens jómegjelenésü egyedül álló hölgy, magános urhoz házvezetőnőnek ajálkozik, lehet gör. kel. lelkész is. Ajánlatok Házvezetőnő jeligére a kiadóba kéretnek.

Elárusitónőnek vagy pénztárosnőnek ajánlkozik több évi gyakorlattal biró inteligens ügyes hölgy. Ajánlatok „elárusitónő" jeligére a kiadóba kéretnek.

Kedden egy bot elveszett. Megtalálója kéretik a botot Malcsics Endre szabónak visszaszármaztatni.

Kisasszony német és angol órákat ad. Cim a kiadóban.

APOLLO

NOV. 2. ÉS 3.-ÁN Csütörtök és Péntek.

A vezércsillag

dráma 4 felvonásban.

Az életbiztosító

vigjáték 2 felvonásban.

Siremlékek

müvészi tervezését vállalja

Lappy Vilmos

épitész. Ujvidék Thököly Imre-utca 29.

VÁMMALMOMBAN

buza beőrlését 10%

kukorica és árpa darálást 7%

vámért vállalom.

A poriódás illetve beszáradás 2%.

Ugy az őrléshez, mint a daráltatáshoz őrlési tanusitvány kell.

Faith malom.

Nyomatott az Ujvidéki Hirlap nyomdájában Ujvidéken, Kossuth Lajos-utca 46.